

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Sheida Norbakhsh Kirlappos, (sheno1),
Granskad av: Gunhild Aggeryd Zackrisson, (gunag4), Specialistläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-03-03

Giltig till: 2028-02-25

Kärl - ultraljudsundersökning inom radiologi, SÄS

Förändringar sedan föregående version

Lämpliga transducerval har angetts i tabellform. Tillägg i dokumentationsinformation.

Slagit samman Bukaorta och Ventrombos till ett dokument.

Sammanfattning

Beskrivning av ultraljudsundersökning vid misstänkt DVT/utbredd tromboflebit i ben eller arm, misstänkt bukaortaaneurysm, kontroll av bukaortaaneurysm, utredning/kontroll av misstänkt popliteaaneurysm/pseudoaneurysm samt ultraljudsundersökning av carotider. För personal inom radiologi SÄS.

Innehållsförteckning

Förändringar sedan föregående version	1
Sammanfattning	1
Innehållsförteckning	1
Förutsättningar.....	2
Ventrombos.....	2
Halsartärsundersökning, carotis	2
Bukaorta samt aneurysmutredning/uppföljning.....	2
Övriga kärlundersökningar med ultraljud	2
Förberedelser	3

Utförande.....	3
Ventrombos.....	3
Halsartärsundersökning, carotis	5
Bukaorta.....	5
Övriga kärlundersökningar med ultraljud	7
Dokumentinformation	8

Förutsättningar

Ventrombos

Remiss för undersökning på DVT-misstanke ska i normalfallet inkludera uppgift om Wells score och om möjligt aktuellt D-dimer. Detta gäller främst remisser som inkommer från primärvården.

Undersökningen utförs inom 24 timmar. I välmotiverade undantagsfall kan remittent ringa in och be att få undersökningen utförd mer omgående. Patient från primärvården ska enligt rutin ha uppmanats av remittent att ringa in till oss för att boka sig en tid.

Halsartärsundersökning, carotis

Carotisundersökning kan behöva konverteras till kontrastförstärkt datortomografi i det fall BMA hos oss inte kan utföra undersökningen inom önskad tid alternativt hänvisas för utredning annorstädes.

Bukaorta samt aneurysmutredning/uppföljning

Undersökningen utförs inom rimlig tid baserat på vad som framkommer i remisstexten. Akuta frågeställningar avseende aorta utreds INTE med ultraljud.

Övriga kärlundersökningar med ultraljud

Arteriella och venösa kärlundersökningar som inte rör DVT-misstanke, misstanke om utbredd tromboflebit, bukaortaaneurysm eller pseudoaneurysm (vanligen i ljumske) hänvisas till SU eller BMA hos kärlkirurgen beroende på frågeställning.

Förberedelser

Ventrombos

Inga för patienten.

Ultraljudsgel och vid undersökning som involverar såriga områden alt axill/ljumske plastfolie på transducern. Fäst plastfolien genom att vira den runt handtaget.

[Förberedelser, samlingsdokument för ultraljudsundersökningar inom radiologi Borås och Skene](#)

Utförande

Ventrombos

SoS-kod: Nedre extremitet 968 277, övre extremitet 965 277

Läkare/BMA utför undersökningen.

Sidomarkering /pictogram på bilder och eventuella bildsvep.

Patienten

Bara ben/bar arm och axel/bar hals där även ev halsband avlägsnats.

Nedre extremitet: Trosor/kalsonger kvar. Handduk viks runt trosans/kalsongens benkant på aktuell sida.

Övre extremitet: Handduk över bröstkorgen. Beroende på vilken sida som ska undersökas kan det vara lämpligt att placera sängen med fotänden mot ultraljudsmaskinen. Hör med utförande läkare/BMA.

Transducer/transducrar

GE	Nedre extremitet	9L, ML6-15
	Övre extremitet	C1-6, 9L
CANON	Nedre extremitet	10C1, 11L3
	Övre extremitet	i8CX1, 10C1, 1L3

Undersökning

Sidomarkering /pictogram på sparade bilder och ev. cineloopar.

Efter undersökningen

Informera om när och från vem patienten får svar.

I det fall DVT påvisas hos patient som remitterats från enhet utanför sjukhuset/akuten hänvisas patienten till akuten för fortsatt handläggning. Usk/ssk hjälper patienten dit och ser till att patienten blir anmäld i kassan på akuten. Om patienten är inneliggande ska hen åter till avdelning.

Torka av transducern med Ytdesinfektion Plus.

Dokumentation

Undersökande läkare/BMA ändrar SoS-kod vid behov.

Halsartärsundersökning, carotis

Patienten

Bar hals och vid urringning där större örhängen samt halsband avlägsnats.
Handduk för att skydda kvarvarande plagg på överkroppen.

Transducer/transducrar

CANON	Vuxen	11L3
	Barn	11L3
GE	Vuxen	9L
	Barn	9L

Undersökning

Sidomarkering /pictogram på sparade bilder och ev. cineloopar.

Efter undersökningen

Informera om när och från vem patienten får svar.

Torka av transducern med Ytdesinfektion Plus.

Dokumentation

Undersökande läkare/BMA ändrar SoS-kod vid behov.

Bukaorta

SoS-kod: 946 XXX

Patienten

Patienten placeras liggande plant på rygg nära britskanten. Täckande plagg över buken avlägsnas och handdukar placeras för att skydda eventuell bh, byxlinningen etcetera

Transducer/transducrar

CANON	Vuxen	i8CX1
	Barn	I8CX1, 11MC4
GE	Vuxen	C1-6
	Barn	C1-6, C3-10

Undersökning

Undersökningen inkluderar visualiserbara delar av bukaorta samt proximala iliacakärlen. I förekommande fall (när aneurysm upptäcks i buken) kan även aa poplitea bli föremål för undersökning. I svaret anges raka AP-mått på bukaorta samt aa iliaca com bilat och i förekommande fall aneurysmets utbredning och ev trombotisering samt om poplitea undersökts även raka AP-mått aa poplitea.

Sidomarkering /pictogram på sparade bilder och ev. cineloopar.

Läkare/BMA utför undersökningen.

Efter undersökningen

Informera om när och från vem patienten får svar.

Torka av transducern med Ytdesinfektion Plus.

Dokumentation

Ändra SoS-kod vid behov. Görs av undersökande läkare/BMA.

Övriga kärlundersökningar med ultraljud

SoS-kod: Varierar beroende på vad som undersöks.

Patienten

Patienten placeras liggande plant på rygg nära britskanten alternativt på mage om frågeställningen rör a poplitea. Eventuella täckande plagg avlägsnas och handdukar placeras på lämpligt vis för att skydda plagg i närheten av det område som ska undersökas.

Transducer/transducrar

CANON	Vuxen	i8CX1, 14L5, 11L3
	Barn	i8CX1, 14L5, 11L3
GE	Vuxen	C1-6, ML6-15, 9L
	Barn	C1-6, ML6-15, 9L

Undersökning

Sidomarkering /pictogram på sparade bilder och ev. cineloopar.

Efter undersökningen

Informera om när och från vem patienten får svar.

Torka av transducern med Ytdesinfektion Plus.

Dokumentation

Ändra SoS-kod vid behov. Görs av undersökande läkare/BMA.

Dokumentinformation

Innehållsansvarig

Sheida Norbakhsh Kirlappos, Leg. BMA och Sonograf, Radiologi SÄS

Innehållsgranskare

Gunhild Aggeryd Zackrisson, specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, verksamhetschef, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Nyckelord

Metodbok ultraljud, nedre extremitet, övre extremitet, ventrombos bukaorta

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Sheida Norbakhsh Kirlappos, (shen01),

Granskad av: Gunhild Aggeryd Zackrisson, (gunag4),
Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-514148307-161

Version: 6.0

Giltig från: 2026-03-03

Giltig till: 2028-02-25